

Kære Sundhedsminister Astrid Krag

I sit svar på Radiograf Rådets klage til EU-kommissionen over Danmarks uddannelsesniveau for det personale som betjener transportable, højdosis O-arms CT røntgenapparaturer, udtrykker kommissionen sin bekymring i forhold til de blot to timers undervisning i apparaturets anvendelse, uden særskilt undervisning i strålefare, som Danmark har vurderet tilstrækkeligt.

Derfor vil Radiograf Rådet gerne spørge ministeren om:

Hvordan Sundhedsministeren forholder sig til at EU-kommissionen udtrykker bekymring, i forhold til det uddannelsesniveau Danmark har fastsat, for det personale der betjener radiologisk udstyr?

samt;

Hvad Sundhedsministeren vil gøre for at imødekomme den bekymring som EU-kommissionen giver udtryk for?

Radiograf Rådet
H. C. Ørsteds Vej 70, 2. tv.
1879 Frederiksberg C

Kontakt:
Telefon: +45 3537 4339
Fax: +45 3537 4342
kontakt@radiograf.dk
www.radiograf.dk

Åbningstider:
Mandag-torsdag 09.00-14.30
Fredag 09.00-13.00

Dato 2. januar 2012

En røntgenbekendtgørelse for patienternes skyld

I 1998 fik Sundhedsministeriet godkendt den danske Røntgenbekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 975 af 16. december 1998, af EU-kommissionen. Bekendtgørelsen skal, i overensstemmelse med reglerne i Euratomdirektiv 97/43, være med til at sikre, at danske patienter bliver undersøgt af fagligt kompetent personale, således at de ikke udsættes for unødigt fare i forbindelse med deres behandling.

I den bekendtgørelse Danmark har fået godkendt, er præciseret de 4 faggrupper der må udføre røntgenundersøgelser; læger, kiropaktorer, radiografer og røntgensygeplejersker, dertil personer under uddannelse til et af disse fag jævnf. §13 stk. 1.

Men under økonomiforhandlingerne for året 2007, mellem Finansministeren og Danske Regioner, blev det aftalt, at barrierer der forhindrede social- og sundhedsassistenter i at udføre mammografi-screening skulle fjernes.

Allerede dengang kontaktede Radiograf Rådet (daværende Foreningen af Radiografer i Danmark) SIS og gav udtryk for vores bekymring for patientsikkerheden, hvis man tillod personale uden uddannelse i strålebeskyttelse at betjene radioaktivt udstyr. Radiograf Rådet indgik også i en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde retningslinjer for, hvordan kvaliteten kunne sikres i andre faggruppers uddannelse til at betjene røntgenudstyr.

Økonomi frem for patientsikkerhed

Arbejdsgruppens anvisninger blev, efter indsigelse fra Danske Regioner over den økonomiske byrde anvisningerne ville medføre, imidlertid forkastet af Sundhedsstyrelsen. Herefter udarbejdede Sundhedsstyrelsen selv et nyt forslag (det, der gælder i dag), under ledelse af den daværende Sundhedsminister, Lars Løkke Rasmussen, der tog hensyn til Danske Regioners indsigelse, til trods for Radiograf Rådets indsigelser til SIS.

Det har siden vist sig, at det økonomiske hensyn i 2007 åbnede en sprække i lovgivningen, som Radiograf Rådet mener, er med til at underminere røntgenbekendtgørelsens oprindelige intention om, at beskytte patienterne mod farlig og unødigt stråling, ved kun at tillade fagligt kompetent personale med særlig uddannelse i strålefare, at forestå undersøgelserne.

Betjeningspersonale uden undervisning i strålefare

I 2008 fik Radiograf Rådet kendskab til, at en såkaldt O-arm (en transportabel CT-scanner, som ifølge SIS anvender CT-doser) i Nordjylland, bliver betjent af portører og sosu-assistenten, der kun har modtaget få timers undervisning i apparatets anvendelse. Den anvendes blandt andet ved skolioseoperationer, der oftest udføres på piger og unge kvinder, der har strålefølsomt brystvæv.

Radiograf Rådet kontaktede igen SIS og gav udtryk for en styrket bekymring for patienternes sikkerhed ved at lade personale uden særlig uddannelses i strålefare betjene udstyr, der benytter højdosis CT, igen i henhold til røntgenbekendtgørelsen retningslinjer. SIS afviste, at der var grund til bekymring. Denne gang med henvisning til den præcedens der er i Danmark i forhold til, at lægelig tilstedeværelse er tilstrækkelig for at sikrer patienten sikkerhed.

Efterfølgende var det Radiograf Rådets vurdering, at vi under den daværende regering, havde udtømt vores muligheder for at indgå i dialog omkring patienternes sikkerhed. Og at den daværende Sundhedsminister, ved sin manglende indgriben over for SIS' håndhævelse af bekendtgørelsen, var med til at underminere røntgenbekendtgørelsen, som netop har til formål at sikre, at danske patienter bliver behandlet af faglært personale, således at de ikke udsættes for unødigt risiko i forbindelse med deres behandling.

Radiograf Rådets klage til EU

Derfor valgte Radiograf Rådet, i starten af 2010, at indgive en klage til EU-kommissionen, hvori vi redegjorde for, at den danske bekendtgørelse, der er udarbejdet for at opfylde Euratomdirektiv 97 43 og efterfølgende godkendt af EU, ikke blev overholdt af den siddende regering, hverken i ord eller holdning.

I efteråret 2011 modtog Radiograf Rådet kommissionens afgørelse, EU-pilot, 1692/11/ENER af den 6. oktober 2011, hvori de forklarer, at kommissionen ikke finder belæg for, at Danmark overtræder Euratomdirektiv 97 43, men at det uddannelsesnivea Danmark har fastsat, er bekymrende.

”Selvom Deres bekymring angående uddannelsesniveaet blandt visse ansatte, der betjener radiologisk udstyr, er berettiget, kan den ikke sammenholdes direkte med et brud på Euratom-lovgivningen.”

Når Radiograf Rådet ikke fik medhold i klagen skyldes det, at Euratomdirektiv 97 43 alene foreskriver at medlemslande skal sikre, at det relevante personale, der udfører undersøgelserne, modtager den nødvendige uddannelse. Men at det i øvrigt er op til regeringerne selv, at fastsætte den eller de standarder de finder forsvarlige.

”Det er således op til de kompetente nationale myndigheder at fastlægge uddannelsesniveaet for de grupper af ansatte, der skal betjene forskelligt udstyr, samt hvilke foranstaltninger der skal sættes i værk for, at personalet rent faktisk lever op til disse uddannelseskra.”

Selvom Danmark overholder direktivet, så udtrykker kommissionen alligevel bekymring, i forhold til det uddannelsesnivea Danmark har fastsat som forsvarligt og nødvendigt. Hvilket, i forhold til betjeningen af en transportabel, højdosis O-arms CT, af SIS er fastholdt til blot to timers undervisning i apparatets anvendelse og ingen særskilt undervisning i strålefare.

Spørgsmål til ministeren

I lyset af EU-kommissionens medhold i forhold til Radiograf Rådets bekymring for uddannelsesniveaet for betjeningspersonalet, vil Radiograf Rådet gerne spørge ministeren om:

Hvordan Sundhedsministeren forholder sig til at EU-kommissionen udtrykker bekymring, i forhold til det uddannelsesniveau Danmark har fastsat, for det personale der betjener radiologisk udstyr?

Hvad vil Sundhedsministeren gøre for at imødekomme den bekymring som EU-kommissionen giver udtryk for?

Med venlig hilsen
Formand Charlotte Graungaard

